

ПОГЛАВЈЕ XIV: НАЧИН НА РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

ВОВЕД

XIV.1 ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РЕЗИДУИ

XIV.1.1 Барана состојба на локацијата

XIV.1.2 Контрола на остатоците на материјали на локацијата

XIV.1.3. Расчистување и чистење на градбите и техничките постројки

XIII.1 3.1 Објекти

XIII.1.3.2. Технички постројки

XIV.1.4. Опсег на уривање

XIV.1.5. Управување со отпад од градење /рушење

XIV.1.6. Ремедијација на контаминирана површина

XIV.1.7. Одржливост и проверка на планот

XIV.2 ИНВЕСТИЦИОНИ ТРОШОЦИ

ВОВЕД

Во ова поглавје се опишани постоечките и предложените мерки за намалување на влијанието врз животната средина по престанок на сите или дел од активностите, вклучувајќи ги и мерките за грижа после затворањето на потенцијалните загадувачки резиденти, со цел да се минимизираат краткорочните и долгорочните ефекти на активностите врз животната средина

Во текот на работењето на Инсталацијата можно е кај истата да дојде до целосен или делумен прекин на работата (можен е делумен престанок на работа и на дел од Инсталацијата), што зависи од голем број на фактори (застареност и дотрајаност на опремата, лоши економски состојби во земјата, недостиг на храна, ценовни пореметувања итн.).

Предложените мерки за минимизирање на влијанието на животната средина во случај на целосен или делумен престанок со работата на дел на активноста на Свињарската фарма АГРОСОФТ с.Ново Село, се содржат во Планот за управување со резидуи.

XIV.1 ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РЕЗИДУИ

Планот за управување со резидуи опишува како локацијата ќе биде доведена во задоволителна состојба во случај на целосен престанок на активноста. Се базира на оценка на ризиците земајќи ги во предвид постоечките услови на локацијата, историското загадување и ризиците кои произлегуваат од активноста и од работниот век на Инсталацијата.

XIV.1.1. Барана состојба на локацијата

Инсталацијата за интензивно свињарство с.Амзабегово, претставува фарма од затворен систем на одгледување на прасиња од 25kg до свињи-гоеници со маса од околу 95-110kg. жива мера гоеник.

Со оглед на тоа дека Инсталацијата се наоѓа на локација предвидена за фармерски и земјоделски активности, во рурално подрачје, со Планот за управување со резидуи се предвидува ремедијација во земјоделско земјиште за одгледување на земјоделски култури (насади, житарици и др.), а во никој случај за некаков урбан развој или друга индустриска активност.

Поради тоа во прв ред е потребно да се направат анализи на почвата и дополнителни истражувања со кои би се утврдило дали е потребно деконтаминирање или отстранување на контаминираниот слој почва на локацијата.

Доколку се утврди контаминација на површината, ќе се преземат соодветни мерки во согласност со Законот за заштита од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност (Сл.весник на РМ бр.48/02, 135/07, 53/11, 164/13, 43/14, 149/15, 37/16 и 83/18 и Сл.весник на РСМ бр.30/24), Законот за управување со отпад (Сл.весник на РСМ бр.216/21) и Законот за заштита на животната средина (Сл.весник на РМ бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18 и Сл.весник на РСМ бр.89/22 и 171/22).

XIV.1.2. Контрола на остатоците на материјали на локацијата

Во случај на целосен или делумен престанок со работа на Инсталацијата се врши оценка на остатоците на материјали на локацијата, со цел да се минимизираат влијанијата врз животната средина по нејзиниот престанок.

Со Планот за управување со резидуи се претпоставува дека периодот на затворање би бил однапред познат и складираните количини на суровини, помошни материјали, готови производи и отпади (цврсти и течни) би биле исцрпени или сведени на минимум. Дел од материјалите кои не се употребени, ако е можно ќе бидат вратени на добавувачот (пр. добиточна храна од силосите, лекови и др. материјали во оригинални пакувања), а останатите материјали ќе бидат соодветно распоредени.

Во Поглавјето IV. се дадени детали за суровините, помошните материјали и крајните производи и приближните количини кои се складирали на локацијата.

Со отпадот (Поглавје V) ќе се постапува според одредбите на Законот за управување со отпад со кој се регулирани обврските на Создавачот и Поседувачот на отпадот, како и неговото отстранување. Селектираниот отпад ќе биде предаден на овластени правни лица со важечка дозвола за собирање и транспорт на одредениот вид отпад. При предавањето на отпадот ќе се изработат идентификациони и транспортни формулари, како и другата законски предвидена евиденција.

XIV.1.3.Расчистување и чистење на градбите и техничките постројки

XIV.1. 3.1. Објекти

На фармата се состои од еден приземен објект за одгледување на свињи, со помошни објекти (Прилог бр. 4, Мапа со диспозија на објекти). При изградбата на објектите не е употребуван азбестен цемент кој е штетен за човекот и животната средина.

При нивно рушење, градежниот отпад од цврстата градба (бетон, тули, малтер) би бил одложен на депонија за цврсти материјали (инертен отпад) или може да се продаде за повторна употреба како гранулационо полнило и агрегат.

Салонитниот покрив ќе се одложи на санитарна депонија согласно со важечките законски прописи кои произлегуваат од Законот за животната средина и Законот за управување со отпад.

При дислоцирање, дел од материјалите кои може да се искористат (прозори, врати) би биле демонтирани и дислоцирани, а останатата метална конструкција (покривна конструкција) би била демонтирана и продадена како секундарна суровина.

За отстранување на дренажниот систем (подземна канализација на отпадните води од објектите за одгледување на свињи) е потребно подолго време, но во зависност од пренамената на локацијата, дел од истите би можел да се пренамени и искористи.

XIV.1.3.2. Технички постројки

На техничките постројки, како што се опремата за одгледување на свињи, транспортните уреди за хранење и напојување на животните, силосите за прием и складирање на добиточната храна и др, најнапред се врши оценка на нивната функција, а потоа се предлагаат мерки за нивниот третман. Доколку опремата и постројките се сеуште функционални, тие ќе бидат дислоцирани на соодветна нова локација и употребени за истата таа намена. Тоа се однесува пред сè на металните боксови за сместување и престој (домување) на свињите, системите за хранење и напојување на животните, вентилаторите, калориферите и друго. Во оваа категорија спаѓаат и силосите за прием на добиточната храна за исхрана на животните.

Доколку опремата и постројките се надвор од функција, во зависност од материјалот од кој се изработени, ќе бидат селектирани и продадени како секундарна суровина.

На ист начин ќе се постапи и со дотрајаната опрема и постројка, која ни во еден случај не може да биде повторно ставена во функција (количината и техничките карактеристики на опремата се дадени во Прилог бр.5 Табела со опис на опрема).

Со искористената неупотреблива електрична и електронска опрема ќе се постапува во согласност со Законот за управување со отпадот (Сл.весник на РСМ бр.216/21) и Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема (Сл.весник на РСМ бр.176/21 и 73/24).

XIV.1.3.4. Опсег на рушење

Во случај на целосен престанок со работа на Инсталацијата, опсегот на рушење би се одвивал во неколку фази и тоа:

- 1) Дислокација на суровините, помошните материјали, производите и отпадот (доколку не се исцрпени);
- 2) Дислокација на техничките постројки и инсталации;
- 3) Рушење на објектите од цврста градба, демонтирање на монтажните објекти и селекција на материјалите за нивно понатамошно искористување и
- 4) Повторно доведување на локацијата до состојба погодна за земјоделство.

XIV.1.3.5. Управување со отпад од градење /рушење

Отпадот од градење или рушење, најнапред ќе биде селектиран, а потоа соодветно третиран.

XIV.1.3.6. Ремедијација на контаминирана почва

Контаминираност може да се појави на горниот слој на почвата на која се врши привремено одложување на ѓубривото од лагуните, почвата каде се врши закопување на умрените (угинати) животни, како и самите земјани лагуни, во кои се собираат отпадните води од објектите за одгледување на свињи. Во тој случај ќе се извршат потребни мерења и анализи, а ако мерењата покажат контаминираност, истата ќе се третира на соодветно место надвор од локацијата и како чиста ќе се складира на депонијата за цврст отпад.

Ќе се извршат мерења на контаминираност на сите места каде има потенцијална опасност од контаминација и ќе се преземат горенаведените мерки, посебно при демонтирање на системот за канализациона мрежа за одвод на отпадните води.

XIV.1.3.7. Одржливост и проверка на планот

Во текот на оперативниот живот на Инсталацијата, Планот за управување со резидуи ќе се преиспитува во зависност од потребите и измените кои се направени на локацијата.

Планот ќе се ажурира со секоја измена и со секое ново истражување за загадувањето, како и истражување за ризиците, кои произлегуваат од активноста од работниот век на Инсталацијата.

XIV.2. ИНВЕСТИЦИОНИ ТРОШОЦИ

Со Планот за управување со резидуи се врши и проценка на трошоците за негово извршување, при што се опфатени сите активности поврзани со расчистувањето, чистењето и демонтирањето на опремата и постројките, како и транспортот и одложувањето на отпадот.

Се проценува дека вкупните инвестициони трошоци би изнесувале околу 3.000.000,00 денари, кои ќе бидат покриени од сопствени финансиски средства на Операторот.

Табела XIV.1: Проценети вредности на активностите од Планот за управување со резидуи

<i>Позиција</i>	<i>Опис на активноста</i>	<i>Проценета вредност (во денари)</i>
1.	Трошоци за дислокација на суровините, материјалите и отпадот	50.000,00
2.	Трошоци за демонтажа и преместување на опремата, вклучително транспортните системи за хранење	800.000,00
3.	Трошоци за демонтажа на салонитните табли и нивно одлагање на соодветна депонија	100.000,00
4.	Трошоци за демонтажа на носечката и кровна челична конструкција, вклучително силосите и настрешниците	750.000,00
5.	Трошоци за уривање на сидовите	510.000,00
6.	Трошоци за уривање на подовите и фундаментите	700.000,00
7.	Трошоци за одложување на градежниот шут на соодветна депонија	100.000,00
8.	Трошоци за истражување на квалитетот на почвата и степенот на загаденост	25.000,00
9.	Уредување на земјиштето	60.000,00
10.	ВКУПНО	3.095.000,00